

CDU/CSU-fractie in crisis door mondkapjesschandaal

Achtergrond - 10 maart 2021 - Auteur: Wiebke Pittlik

Het is een opmerkelijke stap: alle Bondsdagleden van CDU en CSU moeten voor vrijdag een verklaring afgeven dat ze niet hebben verdiend aan de corona-pandemie. De fractie probeert zo het vertrouwen van de kiezer te herwinnen, nu twee fractieleden tonnen blijken te hebben verdiend aan de mondkapjesschaarste vorig jaar.

Georg Nüßlein (CSU) en Nikolas Löbel (CDU) hielpen bedrijven aan contracten voor het leveren van mondkapjes en streken daar honderdduizenden euro's aan provisie voor op. Dat kwam vorige week vrijdag naar buiten, toen het Openbaar Ministerie de kantoren van Nüßlein liet doorzoeken. De verontwaardiging over dit mondkapjesschandaal is groot. Vice-fractievoorzitter Gitta Connemann van de Unions-fractie - de gecombineerde fractie van CDU en CSU - sprak in een regionale krant van de zwaarste crisis in de partij sinds de [Spendenaffäre](#), het CDU-zwartgeldschandaal dat rond de eeuwwisseling speelde.

De twee parlementariërs hebben aangekondigd zowel hun fractie als hun partij te verlaten. Aanvankelijk gaven ze allebei aan hun zetel nog tot augustus te willen behouden - in september zijn de Bondsdagverkiezingen - maar de druk werd zo groot dat CDU'er Löbel maandag liet weten per direct de Bondsdag te verlaten. Nüßlein wil pas in augustus zijn zetel opgeven en zit de rit uit als fractie- en partijloos Bondsdaglid.

Corruptie en belastingontduiking

CSU'er Nüßlein wordt verdacht van corruptie en belastingontduiking. Hij zou gelobbyd hebben voor een textielbedrijf uit Hessen, dat beschermingsmateriaal tegen corona wilde verkopen aan de overheid. Hij zou bij het ministerie van Gezondheid, het ministerie van Binnenlandse Zaken en bij het deelstaatministerie van Gezondheid in Beieren hebben bemiddeld voor het bedrijf en daar 660.000 euro voor hebben gekregen, schrijven Duitse media.

(Op dit artikel van 10 maart 2021 volgde op 12 maart '[Nog een CDU-Bondsdaglid treedt terug na corruptieverdenking](#)' en op 20 april '[Mondkapjesfraude door CSU'ers blijkt nog omvangrijker](#)')

Nüßleins fractiegenoot Löbel heeft het nieuws van [Der Spiegel](#) bevestigd dat hij vorig jaar bedrijven en instanties in de zorg heeft aangeboden om hen aan mondkapjes van een bedrijf in Baden-Württemberg te helpen. Die bemiddeling heeft hem 250.000 euro opgeleverd.

Nu is de vraag of nog meer christendemocraten grof geld hebben verdiend aan de coronacrisis in de zorg. Meer parlementariërs hebben vorig jaar hun goede contacten in het bedrijfsleven aangeboden om te helpen aan beschermingsmateriaal te komen, dat is bekend. Van een parlementariër wordt verwacht dat hij dit doet voor het algemeen nut, niet voor zijn eigen portemonnee. Minister van Gezondheid Jens Spahn (CDU) dreigde dinsdag een lijst te publiceren van alle parlementariërs die zich bij hem hebben gemeld om zijn ministerie aan mondkapjes of ander beschermingsmateriaal te helpen.

Strengere gedragsregels

De fractieleiding, bij monde van Ralph Brinkhaus (CDU) en Alexander Dobrindt (CSU), heeft alle fractieleden een brief gestuurd waarin ze eist dat ieder lid voor vrijdag verklaart geen persoonlijk of financieel voordeel te hebben gehad bij de handel in medische producten of het leggen van contacten. Wie dat niet kan verklaren, moet zich melden bij de fractieleiding voor tekst en uitleg. “Het wangedrag van enkelen mag niet de hele fractie in een kwaad daglicht stellen”, schrijven Brinkhaus en Dobrindt volgens weekblad [Der Spiegel](#) in de interne brief. Ook kondigen ze strengere gedragsregels aan.

De vraag is of nog meer christendemocraten grof geld hebben verdiend aan de coronacrisis in de zorg

Het schandaal komt op een ongelegen moment: zondag zijn er belangrijke deelstaatverkiezingen in Baden-Württemberg en Rijnland-Palts en in september zijn er Bondsdagverkiezingen. Armin Laschet, in januari gekozen tot nieuwe voorzitter van de CDU en [beoogd lijsttrekker](#) van de christendemocraten, zit er daarom flink mee in zijn maag. Hij [kondigde dinsdag aan](#) schoon schip te maken.

Volgens Duitse media en volgens de oppositie staan de twee gevallen niet op zichzelf. Groenen-voorzitter Robert Habeck zei dit weekend dat veel er op duidt dat het een systematisch en structureel probleem is bij de christendemocraten. Ook de FDP en Die Linke vinden dat er een grondig onderzoek moet komen.

Omgang met lobbyisten

Gezien recente affaires zijn deze beschuldigingen niet uit de lucht gegrepen. Vorige week werd de parlementaire onschendbaarheid opgeheven van CDU-Bondsdaglid Axel Fischer. Ook hij wordt verdacht van corruptie. Zijn kantoor in de Bondsdag en zijn woning werden doorzocht. Volgens het Openbaar Ministerie kwam Fischer in het vizier van justitie in een onderzoek naar twee andere Unionsparlementariërs, die justitie beschuldigt van het aannemen van steekpenningen van Azerbeidjan, om in de Raad van Europa de belangen van dat land te behartigen.

De CDU/CSU staat bekend als partij die niet happig is op al te veel controle op de lobby van het bedrijfsleven

De jonge CDU-parlementariër Philipp Amthor kwam vorig jaar in opspraak omdat hij heeft gelobbyd voor de [startup Augustus Intelligence](#) en daar financieel veel voordeel van heeft gehad. Dat kostte hem het voorzitterschap van de CDU-afdeling Mecklenburg-Vorpommern, maar dit jaar kreeg hij ondanks de affaire een zeer goede plaats op de kieslijst voor de Bondsdagverkiezingen in september.

De CDU/CSU staat bekend als de partij die niet happig is op al te veel controle en transparantie waar het om lobby en contacten in het bedrijfsleven gaat. De Raad van Europa heeft Duitsland in 2019 berispt omdat de Bondsdag te weinig doet tegen corruptie. Volgens de Raad moet Duitsland strengere regels opstellen voor de omgang met lobbyisten. Pas vorige week gaf de partij [groen licht](#) voor een lobbyregister, na jaren van weerstand.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel:

<https://duitslandinstituut.nl/artikel/42735/cducsu-fractie-in-crisis-door-mondkapjesschandaal>